

§ 70. Яке закінчення обрати?

Правопис іменників чоловічого роду в родовому відмінку

Тиждень 14, урок 70

Обладнання і матеріали:

- підручник "Українська мова та читання" (авторки: Г. Остапенко, О. Волощенко, О. Козак), с. 121;
- роздруківка "[Робота в парах](#)";
- роздруківка "[Самостійна робота](#)";
- роздруківка "[Мінідослідження](#)";
- орфографічний словник;
- [онлайн-словник](#).

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
1. УВЕДЕННЯ В ТЕМУ	
1.1 Привітання Вітаю! Пропоную вам привітатися ручками (махаємо ручками на знак привітання), тепер привітаймося легким поважним кивком голови (киваємо головою), тепер привітаймося усмішками (усміхаємося), а тепер висловлюємо радість від зустрічі жестами і стрибками (стрибаємо, радіємо), а тепер — словами: "Добрий день!".	
1.2 Вправа "Правда-неправда" Учитель/ка читає твердження, учні та учениці відповідають: "правда" або "неправда". • Іменники в реченні поєднуються з іншими словами за допомогою префіксів. (неправда) • Змінювання іменників за відмінками називається відмінюванням. (правда) • При відмінюванні основа слова залишається незмінною, змінюється лише закінчення. (правда) • Змінюючи іменники за відмінками, ми утворюємо нові слова. (неправда)	

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
Відмінок іменника визначається за питанням, яке можна поставити до нього. (правда)	
1.3 Робота в групах Учні та учениці об'єднуються у дві групи. Завдання для кожної групи — скласти сім речень, пов'язаних за змістом, у кожному з яких слово <i>пенал</i> буде вжите в різних відмінках. - Чи виникали у вас труднощі під час роботи? - У якому відмінку важко було визначити закінчення слова? Групи записують свої речення на дошці та зачитують їх. У відмінюваному слові виділяють закінчення. Учитель/ка звертає увагу на родовий відмінок, запитує учнів та учениць, чи впевнені вони, що написали закінчення правильно. (Може виявитися, що різні групи представлять різні закінчення слова в родовому відмінку, тоді виникає проблемне питання.)	
2. РОЗГОРТАННЯ ТЕМИ	
2.1 Читання мотиваційного діалогу. Досліджуємо мовлення. Робимо висновки 2.1.1 Читання діалогу (слова Пишеняти) - Над чим замислилося Пишеня? - Визначте відмінок слів, з якими виникли труднощі в Пишеняті? - Якого роду ці іменники? 2.1.2 Читання діалогу (слова Мовознай) - Що Мовознай відповів Пишеняті? 2.1.3 Формулюємо правило Іменники чоловічого роду в родовому відмінку однини мають закінчення -а(-я) або -у(-ю). Перевіряти правильні закінчення треба за орфографічним словником.	<i>С. 121 підручника</i>

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
2.2 Працюємо з орфографічним словником. Робота в парах Користуючись орфографічним словником, записуємо слова, які викликали труднощі в Пишеняти.	Вправа 1, с. 121 підручника Орфографічний словник
2.3 Досліджуємо мовлення. Працюємо з онлайн-словником. Робота в парах Завдання. Утворіть пари слів. Закінчення іменників чоловічого роду в родовому відмінку перевіряйте за словником. Здійсніть взаємоперевірку.	Вправа 2, с. 121 Див. роздруківку " Робота в парах " Онлайн-словник
2.4 Самостійна робота Завдання. Спиши, розкриваючи дужки. Визнач відмінок іменників. Здійсни самоперевірку за записом на дошці.	Див. роздруківку " Самостійна робота "
2.5 Міні-дослідження. Однакове питання — різні відмінки. Робота в малих групах Кожна група отримує два словосполучення. У першому — іменник, вжитий у родовому відмінку, у другому — вжитий у знахідному відмінку. • Прочитайте першу пару слів. • Доберіть питання до іменника. • Визначте відмінок іменника. • Прочитайте другу пару слів. • Доберіть питання до іменника. • Визначте відмінок іменника. • Що можете сказати про питання, які добирали? • Чи однакові відмінки іменника в обох випадках? Висновок: Іменники — назви істот у родовому і знахідному відмінках відповідають на одне й те саме питання. Підказка: заміни в реченні іменник — назву	Див. роздруківку " Мінідослідження "

Орієнтовний хід уроку	Обладнання і матеріали
істоти на іменник — назву неістоти, тоді добери питання і визнач відмінок. Наприклад, стіл (кого?) вчителя; бачу (кого?) вчителя; замінюємо: стіл (чого?) класу, бачу (що?) стіл.	
3. РЕФЛЕКСІЯ	
3.1 Вправа “Незакінчене речення” - На уроці я дізнався / дізналася... - На уроці я навчився / навчилася...	
3.2 Вправа “Одним словом” Дайте характеристику уроку одним словом.	
4. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ	
4.1 Виконати вправу 3 на с. 121 підручника.	<i>Вправа 3, с. 121 підручника</i>

Урок підготувала **Людмила Ряба**